РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАЦИОНАЛЕН ИНСПЕКТОРАТ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО

Д О К Л А Д

от инспекция на Природоматематическа гимназия „Св. Климент Охридски“, гр. Силистра, общ. Силистра, обл. Силистра

Съдържание:

КОНТЕКСТ НА ИНСПЕКТИРАНЕТО	стр. 3
РЕЗУЛТАТИ ОТ ИНСПЕКТИРАНЕТО	стр. 5
1. Оценки по области на инспектиране и самооценка на участниците в образователния процес	стр. 5
2. Резултати в област „Образователен процес“	стр. 6
3. Резултати в област „Управление“	стр. 19
4. Резултати в област „Институционална среда“	стр. 30
5. Възможности за развитие на институцията	стр. 40

КОНТЕКСТ НА ИНСПЕКТИРАНЕТО

Докладът представя резултатите от проведената в периода 13.05.2025 г. – 28.06.2025 г. в Природоматематическа гимназия „Св. Климент Охридски“, гр. Силистра, общ. Силистра, обл. Силистра, инспекция. Същата се реализира на основание Заповеди № РД-28-84/15.05.2025 г. и № РД-28-90/20.05.2025 г. на директора на Националния инспекторат по образованието и при спазване изискванията на Наредба № 18 от 9 септември 2021 г. за инспектирането на детските градини и училищата, критериите и индикаторите за инспектиране.

Инспектирани са три области: „Образователен процес“, „Управление“ и „Институционална среда“. Настоящият директор е встъпила в длъжност от 02.06. 2025 година на основание Споразумение № ЧР-4-120 от 29.05.2025 г.

Инспектиращият екип е в състав: Румяна Белчева – държавен инспектор в дирекция „Инспектиране“, координатор; проф. д-р Николай Цанков, д.н. – външен инспектор, ръководител; Мадлена Драгиева и Светослав Ватев, външни инспектори – членове.

Портфолио на институцията

Име на институцията	Природоматематическа гимназия „Св. Климент Охридски“, гр. Силистра, общ. Силистра, обл. Силистра
Код по НЕИСПУО	1900503
Вид на институцията	Неспециализирано, общинско, профилирана гимназия
Финансира се от	Община
Директор	Мария Костова Иванова
Адрес	гр. Силиства, ул.“Москва“ № 21
Електронна поща	info-1900503@edu.mon.bg
Интернет страница	https://www.pmg-silistra.com/
Брой паралелки	18
Ученици	455 – общ брой 448 – в дневна форма на обучение 6 – в самостоятелна форма 1 – в индивидуална форма
Дял на учениците	11,03% с изявени дарби
Брой педагогически специалисти	35
Брой непедагогически персонал	8

Природоматематическата гимназия „Св. Климент Охридски“ (ПМГ „Св. Климент Охридски“), гр. Силистра осъществява обучение на ученици в прогимназиален етап – 3 паралелки по една в пети, шести и седми клас и в гимназиален етап по профилите „Математически“, „Софтуерни и хардуерни науки“ и „Природни науки“ по три паралелки.

Характеристика на външната среда

Училището функционира в благоприятна външна среда. Намира се в сърцето на града, което улеснява достъпа, комуникацията с институции и участието в различни дейности. Родителите са със сравнително висок социален статус, имат положителна нагласа към образованието и проявяват активна заинтересованост към успехите на своите деца. Те участват в училищния живот не само чрез присъствие на събития, но и чрез инициативи, доброволчество и сътрудничество в рамките на Обществения съвет и училищното настоятелство. Средният коефициент на образователен статус на семействата е 5,25, а на заетост – 5,60, което е показател за стабилна, ангажирана и подкрепяща среда. Тези стойности предполагат висока степен и на очаквания, по-добри възможности за извънкласна подкрепа и силна мотивация за постижения от учениците. Всичко това създава солидна основа за постигане на устойчиви резултати и развитие на училището в дългосрочен план.

Използвани методи, инструменти и осъществени дейности в периода на инспекцията

В трите етапа на инспекцията (подготвителен, същински и заключителен) са извършени успешно всички планирани дейности.

Инспектиращият екип проучи документи на електронната страница на училището и в Електронната система за управление на инспектирането (ЕСУИ).

Екипът анализира резултатите от въпросниците за участниците в образователния процес, като в самооценката на институцията са участвали: 221 ученици (58% от общия брой), 221 родители (58% от общия брой), 33 педагогически специалисти (97% от общия брой) и директорът. Информацията осигурява представителност на мненията на всички участници.

От инспекторите е осъществено наблюдение на училището чрез обход на помещенията и наблюдение на цялостната институционална среда. Наблюдавани са 6 учебни часа, както следва: една паралелка в XI клас (елементи на математически анализ – ПП, присъстващи 14 от 19 ученици), една паралелка от XI клас (клетъчна теория – основно биологично учение – ПП, присъстващи 18 от 27 ученици), една паралелка в IX клас (химия и опазване на околната среда, присъстващи 24 от 25 ученици), една паралелка в VII клас (български език и литература, присъстващи 22 от 26 ученици) и една група VIII клас – (информационни технологии, присъстващи 13от 13 ученици). Има отсъстващи ученици по здравословни причини.

Инспекторите проведоха четири структурирани срещи: с 13 представители на учениците, включително представители на ученическия съвет; с 13 представители на родителите, включително представители на обществения съвет и училищното настоятелство; с 12 педагогически специалисти; и с екипа за управление на институцията – директор, двама заместник-директори и главен счетоводител. От проведените срещи е осигурено набирането на достатъчно информация за оценяване на осъществяваните дейности в училището.

Инспектиращият екип изготви цялостна независима експертна оценка на качеството на образованието към момента на инспектиране, определи силните страни, насоките и препоръките за подобряване във всяка област за инспектиране, направи изводи и очерта възможностите за развитие на институцията.

Резултатите от инспекцията са обсъдени с директора на училището.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ИНСПЕКТИРАНЕТО

1. Оценки по области на инспектиране и самооценка на участниците в образователния процес

Оценките по области на инспектиране са представени в Таблица № 1

Област за инспектиране	Качествена оценка
„Образователен процес“	*Много добра (84,21%)*
„Управление“	*Много добра (86,11%)*
„Институционална среда“	*Много добра (89,47%)*

Таблица 1

Резултатът, получен от оценките на всички участници в процеса на инспектиране, показва, че в трите области „Образователен процес“, „Управление“ и „Институционална среда“ училището се намира в диапазона 84 – 89%, което като цяло показва изпълнение от ниската към средната степен на скалата на много добрата оценка.

Резултатите от самооценката на участниците в образователния процес и оценката на инспектиращия екип за всички области на инспектиране са представени на графика № 1.

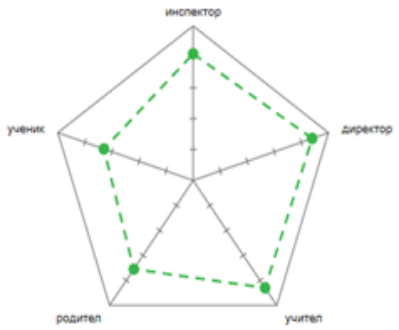

Графика 1

Обобщените резултати от трите области на инспектиране, формирани въз основа на самооценката на участниците в образователния процес чрез анкетно проучване и на данните, получени от инспектиращия екип, са в средните граници на добрата оценка – за директора и учителите, и в средната степен на добрата оценка – за учениците и родителите. В ниския диапазон на много добрата оценка се намира обобщената оценка на инспектиращия екип, формирана въз основа на срещи с целеви групи, проучване на документи, анализ на резултатите от дейността на институцията, както и наблюдения на учебни часове и на цялостната институционална среда. При самооценката на педагогическите специалисти, директора, учениците и родителите, както и при оценката на инспектиращия екип, са приложени едни и същи критерии и индикатори.

2. Резултати в област „Образователен процес“

Резултатите от самооценката на участниците в образователния процес и оценката на инспектиращия екип в област „Образователен процес“ са представени на графика № 2.

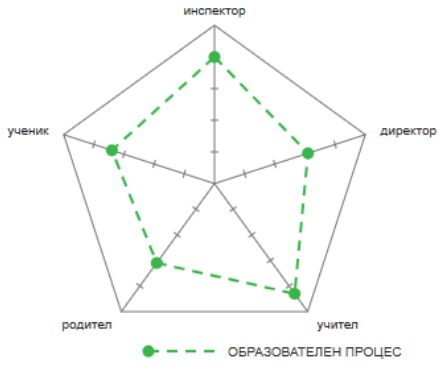

Графика 2

Прегледът на въпросниците показва, че в област „Образователен процес“ резултатите от въпросниците на педагогическите специалисти показват висока степен на изпълнение на индикаторите 86%. По-ниска е самооценката на директора – 62%. Планирането и реализирането на дейности, свързани с формирането на социални, граждански и интеркултурни компетентности, е най-силната страна според учителите (91% степен на изпълнение), като те акцентират върху осъзнатото включване на учениците в социално значими дейности и граждански изяви, както и организирането на такива от самите тях, като това е регистрирано от инспектиращия екип в най-високата степен на изпълнение. Съставянето на план с дефинирани ясни и практически насочени цели, методи на преподаване, включване на междупредметни връзки, проследяване на постиженията и оценяване на резултатите на учениците е с резултат от

88% степен на изпълнение, което се припокрива с оценката на инспектиращия екип – 86% степен на изпълнение на индикатора. Учениците оценяват високо дейностите за формиране на дигитални компетентности със 78%, което частично се разминава с регистрираното от инспектиращия екип – 63% изпълнение на индикатора от наблюдаваните учебни часове. Самооценката на директора е най-висока (100%) за прилаганите мотивационни дейности, които според него водят до стремеж към по-високи постижения и напредък, повишаване на активността и участието в състезания, олимпиади и изяви. Инспектиращият екип оценява високо осигуряването на обща подкрепа за личностно развитие на учениците (100%), както и прилаганите мерки за проследяване на напредъка на учениците.

Оценките на критериите и индикаторите за инспектиране (*в точки*) в област „Образователен процес“ са представени в Таблица № 2.

Таблица № 2

Област „ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС“	
Критерии	**Индикатори**
Критерий 1. Ефективност на взаимодействието в процеса на обучение 11 точки/от 12	1. Организиране на учебния час 3 точки/от 4
	2. Ефективно управление на групата/класа 4 точки/от 4
	3. Подходи за активно участие на учениците 3 точки/от 4
Критерий 2. Компетентностен подход в процеса на обучение 14 точки/от 16	1. Формиране на компетентности за овладяване и прилагане на българския книжовен език 4 точки/от 4
	2. Формиране на дигитални компетентности 3 точки/от 4
	3. Прилагане на иновативни подходи, техники, технологии и методи. Придобиване на STEM умения 4 точки/от 4
	4. Изграждане на предприемаческа компетентност и практическа насоченост на обучението 3 точки/от 4
Критерий 3. Компетентностен подход при възпитанието и социализацията на учениците 16 точки/от 20	1. Развиване на умения за учене 3 точки/от 4
	2. Развиване на умения у учениците за работа в екип 3 точки/от 4
	3. Формиране и развиване на умения за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване 3 точки/от 4
	4. Формиране и развиване на демократична култура в училище 4точки/от 4
	5. Формиране и развиване на компетентности, свързани със здравето, спорта и поддържането на устойчива околна среда 3 точки/от 4
Критерий 4. Осигуряване на подкрепа за личностно развитие	1. Оценяване на риска от обучителни затруднения – **неприложимо**
	2. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците 3 точки/от 4
	3. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на

на учениците 10 точки/ от 12	децата и учениците 4 точки/от 4
	4. Ефективност на екипната работа при осигуряване на подкрепа за личностно развитие на учениците 3 точки/от 4
Критерий 5. Компетентностен подход в процеса на оценяване 7 точки/ от 8	1. Видове и форми на оценяване 3 точки/от 4
	2. Напредък на децата/учениците 4 точки/от 4
	3. Мерки за проследяване напредъка на децата/учениците от уязвими групи – **неприложимо**
Критерий 6. Резултати от обучението 7точки/от 8	1.Устойчивост/повишаване на резултатите от национални външни оценявания 3 точки/от 4
	2. Устойчивост /повишаване на резултатите от държавни зрелостни изпити за придобиване на средно образование 4 точки/от 4

Максималният брой точки в критерий „Осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“ е 12 и в критерий „Компетентностен подход в процеса на оценяване“ – 8, приравнени към приложимите за училището индикатори за инспектиране.

Силни страни

В област „Образователен процес“ Природоматематическа гимназия „Св. Климент Охридски“, гр. Силистра постига най-високи резултати в следните дейности, които гарантират неговото устойчиво развитие и се определят за **силни страни** в работата на училищния екип:

Във всички наблюдавани учебни часове се отчита **ефективно управление на класа**. Учителите проявяват педагогическа гъвкавост чрез адаптиране на хода, темпото и методите на преподаване спрямо динамиката на класа и индивидуалното разбиране на учениците. Прилагат разнообразни мотивационни техники, включително похвали, провокации за мислене и стратегии за насърчаване на активното участие и проявяват висока степен на рефлексивност, проследявайки динамиката в класа. Стимулират се сътрудничеството и взаимопомощта чрез съвместно решаване на задачи – както в часовете по химия и опазване на околната среда и математика, така и при изпълнение на практически дейности по информационни технологии. Формира се самодисциплина сред учениците чрез ясно формулирани очаквания, последователно прилагане на установените правила и насърчаване на личната отговорност. Учениците проявяват висока степен на ангажираност и активно участие, особено в часовете по химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование, където участват в дискусии, работят над задачи и постигат успешно поставените цели.

В образователния процес се **прилагат и развиват умения за правилно използване на българския книжовен език** както в устна, така и в писмена форма. Учениците демонстрират

способност да изграждат граматически коректни изречения и да използват специализирана лексика, като учителите следят за прецизно и логично изразяване с необходимата терминология, съответстваща на предметната област. Това е особено видимо в учебните часове по химия и опазване на околната среда и клетъчна теория, където се използва специфична за предметните области терминология и където се изисква от учениците ясно, точно и аргументирано да формулират отговорите си, използвайки правилен изказ и научна лексика.

Във всички наблюдавани учебни часове се прилагат целенасочено **иновативни методи** на обучение, съчетани със създаване на подходящи условия за формиране и развитие на **STEM-умения** у учениците. Учителите използват разнообразни подходи, адаптирани към спецификата на предмета, които насърчават активното мислене, анализ, сътрудничество и прилагане на знания в практическа среда. Дискусия се прилага часовете по математика за изследване на геометрични зависимости и по български език за тълкуване на художествени текстове и анализ на езикови структури, както и за установяване на причинно-следствени връзки. По химия и опазване на околната среда обучението е насочено към осмисляне на връзката между строежа, свойствата и практическото приложение на веществата, като се търсят закономерности и се правят обобщения със STEM-насоченост, а по биология и здравно образование се прилагат проблемно-базирано и изследователско обучение чрез работа по реални казуси от медицинската генетика, което стимулира изследователско поведение, прилагане на научна терминология и прехвърляне на знания към реални житейски ситуации. В учебния час по информационни технологии темата за изкуствения интелект (ИИ) е представена чрез съчетание от презентация, самостоятелна и групова работа. Учениците изготвят слайдове за интелигентни асистенти (Siri, Alexa, Cortana), използват компютърни модели и приложен софтуер, демонстрират умения за търсене и обработка на информация. В практическата задача прилагат пространствено-логическо мислене и визуализират характеристиките и приложенията на ИИ, което насърчава критичното мислене и дигиталната грамотност. Всичко това създава благоприятна среда за активно учене, развитие на функционална грамотност и формиране на STEM-компетентности.

В рамките на училищната общност целенасочено се изгражда и утвърждава **демократична култура**, акцентирайки върху формирането на национално самочувствие, уважение към културно-историческото наследство, развитие на толерантност, сътрудничество и социална ангажираност. В Стратегията за развитие и Годишния план са заложени конкретни цели за развитие на социални, граждански и интеркултурни компетентности. Училището редовно организира благотворителни тематични базари, коледни тържества, инициативи по случай Националния празник на България, както и честванията на важни дати като 1 ноември, 24 май,

патронния празник на гимназията. Учениците традиционно се включват в Националния туристически поход по пътя на Ботевата чета „Козлодуй – Околчица“. Социалната ангажираност на учениците се проявява и чрез дейности с обществена насоченост – посещения на домове за възрастни хора, където организират боядисване на великденски яйца и изработване на коледни картички. Дейности за разбиране и приемане на културното многообразие се реализират и чрез учебното съдържание. В часовете по география и икономика, история и цивилизации, както и английски език, учениците изготвят и представят мултимедийни презентации, посветени на различни държави. Внимание се обръща на традициите, кухнята и обичаите на тези народи, като се насърчава културното опознаване и уважение. В часовете по гражданско образование се обсъждат теми, свързани с етническите и националните общности, като се провеждат дискусии, насочени към изграждането на толерантно отношение, критическо мислене и разбиране към различието. Често се анализира и общественото поведение спрямо ромската общност чрез включване в дебати и диалогични формати. В рамките на проектни дейности, включително в сътрудничество с Община Силистра, учениците посещават различни държави (Австрия, Полша).

Допълнителната подкрепа в училището се организира и реализира съгласно план-графика за работа и заседания на екипите за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР), които се провеждат редовно. В рамките на дейността на ЕПЛР е предвидено и подпомагането на ученици с изявени дарби, идентифицирани в съответствие с нормативната рамка – ученици с устойчиво проявени способности и високи постижения в области като науката, изкуствата и спорта, надвишаващи средното ниво за възрастовата група. За тях се прилагат индивидуализирани образователни подходи, включително участие в специализирани школи, клубове по интереси, научни проекти, конкурси и състезания на училищно, общинско, регионално и национално равнище. Осигурява се достъп до допълнителни ресурси и наставничество от учители с опит в съответната област. В зависимост от конкретните прояви на даровитост се предвижда и ускорено усвояване на учебното съдържание, участие в разширени или профилирани форми на обучение, както и създаване на възможности за публично представяне на постиженията – например чрез участие в училищни изложби, научни конференции, концерти или спортни прояви. Систематичният подход и създадените вътрешноучилищни механизми за идентифициране, подкрепа и проследяване на напредъка на изявените ученици допринасят за устойчивостта и ефективността на предприетите педагогически действия, като това се потвърждава от родителите и педагогическите специалисти в срещите с тях.

Напредъкът на учениците се проследява системно и се коментира с комплексни анализи в рамките на методическите обединения. Всеки класен ръководител изготвя справки, които се

предоставят на екипа за управление на училището с цел информираност и навременно планиране на подходящи педагогически интервенции. След анализ на резултатите от входните и изходните нива по учебните предмети, на заседания на педагогическия съвет се предлагат конкретни мерки за подобряване на образователните постижения. Учителите, преподаващи профилирани учебни предмети, проследяват индивидуалния напредък на учениците чрез контролни, познавателни и практически задания, които се провеждат след всеки учебен раздел и/или модул. В подкрепа на процеса по оценяване и формиране на трайни знания се организират както общи, така и индивидуални родителски срещи, по време на които се коментира както напредъкът на класа, така и постиженията на всеки отделен ученик, с акцент върху силните страни и нуждите от подкрепа. Училището планира и провежда няколко пробни изпита за външно оценяване, заложени в календара достатъчно рано, за да позволят своевременното прилагане на компенсаторни мерки. През учебната 2023/2024 година повече от половината ученици са взели активно участие в широк спектър от олимпиади, състезания и конкурси, сред които български език и литература, английски език, математика, лингвистика, информатика, информационни технологии, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование, история и цивилизации, география и икономика, философия и европейска олимпиада по статистика. Те преминават през всички нива – от общински и областни, до национален кръг, показвайки устойчив напредък и високи резултати. Отбелязано е и участие в национални състезания като: „Математика без граници“ (всички етапи), „Математически боеве“, „Черноризец Храбър“, „Есенен математически турнир Акад. Стефан Додунеков“, „Коледно математическо състезание“, „Европейско кенгуру“, „Пролетни математически състезания“, „Великденско математическо състезание“, състезания по природни науки и екология, по лингвистика, Microsoft Office Specialist World Championship, националното състезание „IT Знайко“, „Стъпала на знанието“ и Creative Writing Competition. Регионалните състезания, в които учениците се включват, обхващат прояви като математическото състезание „Вергил Крумов“, състезания по ИТ и роботика, компютърни презентации и конкурс за презентационни умения на английски език „Европа и аз“. Учениците участват и в спортни изяви – общински първенства по футбол, баскетбол, шах, тенис на маса, волейбол и лека атлетика, като постигнатите резултати им осигуряват участие и в следващите етапи – областни и зонални състезания. Училището се отличава и с участие в национални и международни конкурси – Международен конкурс за статистически плакат, националните литературни конкурси „И ти си в мене ти, родино моя“ и „Искри“, международният екофорум „Сребърна“ и турнирът по лингвистика. На регионално ниво учениците са се включили в инициативи като „Духът на българина“, „С България в

сърцето“, както и в литературни конкурси, организирани от ЕГ „Пейо Яворов“, ОУ „Иван Вазов“ и в XVIII Областна литературна конференция. Активността в олимпиади, състезания и конкурси през учебната година допринася съществено за подобряване на образователната среда и за личностното развитие на учениците в съответствие със съвременните изисквания и предизвикателства.

Други резултати:

В област „Образователен процес“ Природоматематическа гимназия „Св. Климент Охридски“, гр. Силистра показва резултати в добра степен на изпълнение на следните индикатори:

Организацията в наблюдаваните учебни часове се отличава с ясно дефинирани цели с практическа насоченост, например: по математика учениците актуализират знанията си за местоположението на центъра на описаната окръжност спрямо вида на триъгълника и формулират зависимости между вписани и централни ъгли; по български език и литература работят с примерен тест за НВО и развиват умения за анализ на текстови формати и прилагане на граматически правила; по биология и здравно образование учениците разпознават типове алелни взаимодействия и решават задачи за моногенно унаследяване, като използват родословия, кръстоски и решетката на Пънет; по информационни технологии учениците развиват критично мислене чрез дискусия за реални приложения на изкуствения интелект; по химия и опазване на околната среда се разпознават връзки между строежа, структурата и свойствата на глюкоза и фруктоза; по математика се прилага теоремата за притискане (теоремата на трите функции) при намиране на граница. В четири от учебните часове се прилагат дискусионни и симулационни методи –по биология и здравно образование; информационни технологии; български език и литература В останалите часове се залага предимно на традиционните методи на обучение – упражнения и беседа. Във всички учебни часове се следва добре обоснована логическа последователност от задачи и дейности. Времето е разпределено така, че да се осигури необходимата плътност на урока, а също така – да се даде възможност за представяне на решенията на задачите, например по биология и здравно образование, където учениците работят с работни листове и представят своите решения и аргументации. В два от учебните часове не са планирани, но във всички са реализирани междупредметни връзки: с английски език в информационните технологии; с биологията и здравното образование – при обсъждането на химичните свойства на монозахаридите като глюкоза и фруктоза и тяхната биологична роля; с географията и икономиката – при включването на елементи на математическия анализ; с математиката – чрез алгоритми и логически операции в темата за изкуствения интелект. В един

от учебните часове физическата среда е организирана съобразно практическите цели – по биология и здравно образование учениците са разпределени по екипи, разполагат с работни листове, учебници, материали и видимост към дъска и екран; по информационни технологии – компютърната зала позволява работа на всеки ученик с индивидуална станция, всички виждат екрана и имат достъп до електронно съдържание; в останалите три се използва предимно фронтална организация, без да се използват пълноценно всички възможности на средата.

В наблюдаваните учебни часове се установява вариативност по отношение на **формирането и развитието на дигитални компетентности**, като ясно се открояват разлики в степента на използване на дигитални образователни ресурси и ангажираността на учениците с тези дейности. В някои часове, като тези по математика и български език и литература, дигиталните ресурси не се използват активно или са ограничени единствено до учителя. В резултат учениците не демонстрират работа в дигитална среда, нито създават дигитално съдържание. В часовете по биология и здравно образование, както и по химия и опазване на околната среда, се наблюдава висока степен на интегриране на дигитални образователни ресурси, включително такива, създадени от учениците. Учениците работят по реални казуси, като демонстрират умения за търсене, анализиране и оценка на достоверността на използваната информация. Те представят обосновани отговори с помощта на дигитални инструменти и термини, характерни за съответната научна област. Особено показателен за целенасоченото формиране на дигитални компетентности е учебният час по информационни технологии. Темата за ИИ е разгледана чрез презентация и практическо задание, в което учениците активно търсят информация в интернет, оценяват нейната достоверност и създават мултимедийна презентация за конкретен интелигентен асистент. Учениците работят в екипи в споделено облачно пространство, демонстрирайки умения за оформление на слайдове, използване на изображения, текст, анимации, както и спазване на изисквания за яснота и съдържателност на дигиталния продукт. Макар в някои учебни часове да липсват елементи на дигитална ангажираност, в други се работи за развиване на ключови дигитални умения – работа с информация, критично мислене, сътрудничество в дигитална среда и създаване на съдържание. Това показва, че училището има потенциал за по-широко и последователно прилагане на добри практики в тази насока.

В част от учебните часове се реализират дейности, насочени към **развитие на инициативност и предприемаческа компетентност у учениците,** като така те поемат отговорност за изпълнението на конкретни задачи, аргументират позициите си и търсят ефективни решения – по математика; по биология и здравно образование; по български език и литература; информационни технологии. Учителите насърчават критичното мислене чрез

задаване на въпроси, които изискват аргументирани отговори и мотивира учениците за активно участие в дискусия. Те демонстрират предприемаческа компетентност чрез симулация на различни роли, изразяване на собствени изводи и мнение с използване на доказателства и интегриране на знания от различни области. Тази практика съчетава теоретични знания с приложна насоченост и насърчава творческо мислене и осъзнато вземане на решения. Интегрирането на повече творчески елементи в съдържанието и методиката на уроците би насърчило по-активно и мотивирано участие в образователния процес.

В повечето от наблюдаваните учебни часове се проследява прилагането на различни подходи, насочени към **развиване на уменията за учене у учениците**. В часа по математика се използваха предходни знания, свързани със симетрала, описана окръжност и център на описаната окръжност, като те бяха надградени спрямо вида на триъгълника. По български език и литература се използваха предишен опит и знания чрез анализ на откъси от литературен текст и идентифициране на герои. Учениците получиха насоки за прилагане на конкретни стратегии при решаване на тест – като подчертаване на ключова информация и ограничаване на отговорите само до изискането от въпроса. В часа по биология и здравно образование учителят възложи задачи, развиващи и затвърждаващи знанията на учениците, прилагайки ги в нов контекст – решаване на генетични казуси от реалния живот. Стратегията за осмисляне на връзката „състав – строеж – свойства“ е в основата на ученето по химия и опазване на околната среда. Наблюдава се и прилагане на стратегии като „Помисли – Обсъди – Сподели“, като в частта си за структуриране на решението стъпка по стъпка, тя подпомага ефективното учене. В часа по информационни технологии учителят използва разнообразни стратегии за учене – от пряко обяснение и беседа до упражнение и самостоятелна работа, с акцент върху активно участие и прилагане на знания в нов контекст. В останалите учебни часове липсва акцент върху уменията за учене и тяхното усъвършенстване.

В три от посетените часове е създадена подходяща организация за управление на **работа в екип**, като учениците имат възможност да представят, аргументират, оценяват и самооценяват резултатите от съвместната си дейност. В часа по биология и здравно образование учениците са организирани в екипи според разположението си в класната стая, с конкретни задачи, а участниците сами разпределят ролите в екипа. Работят в определена времева рамка и демонстрират умения за ефективно управление на времето. Всеки екип излъчва говорител, който представя решението на задачата, след което се провежда дискусия. Учителят създава условия за аргументиране на представените решения, а останалите екипи имат възможност да дадат допълнения и обратна връзка. По този начин се стимулира не само екипна отговорност, но и

умения за оценяване и самооценяване. В часовете по информационни технологии и химия и опазване на околната среда учениците работят по двойки с конкретна задача –да изготвят слайд за определен интелигентен асистент или да решат конкретна задача от работен лист. Работата по информационни технологии се осъществява в споделен документ, което насърчава сътрудничеството и чувството за отговорност. Всеки екип самостоятелно определя кой ще представи резултатите от името на екипа и как ще се разпредели съдържанието на презентацията. В представянето участват всички членове. Учителят оценява представянето, като отчита начина на аргументация, оформлението на слайда и цялостната структура на изпълнението.

Частично се формират и развиват уменията за **самооценка, самокритичност и стремеж към самоусъвършенстване**. В часа по биология и здравно образование (профилирана подготовка) учениците оценяват собственото си представяне чрез защита на решенията си по поставените задачи. По информационни технологии формирането на умения за саморефлексия се насърчава чрез обсъждане на ползите и предизвикателствата от използването на изкуствен интелект. Учениците излагат различни гледни точки, сравняват собствените си идеи с тези на съучениците си, идентифицират неточности в разсъжденията и самостоятелно формулират изводи за подобрение. След практическата дейност те правят кратка оценка на собственото си участие, което допринася за осъзнаване на силните и слабите страни в работата им. В обучението по химия и опазване на околната среда учениците са насърчени да самооценят изпълнението си чрез дискусионен формат, в който се обсъждат често допускани грешки. В повечето наблюдавани учебни часове се демонстрират начални умения за самооценка, макар че самокритичността се проявява по-рядко. В някои случаи планираният рефлексивен дневник не се използва в хода на урока, а предоставената възможност за обратна връзка и самооценка остава на формално ниво.

В гимназията се реализират разнообразни дейности, насочени към **формиране на знания, умения и нагласи за здравословен начин на живот, спортна култура и опазване на околната среда**. Учениците участват в беседи по теми като здравословно и диетично хранене, превенция на вредни навици и устойчив начин на живот. В учебните часове се използват визуални ресурси – мултимедийни презентации и образователни филми, свързани с тематиката. В часовете по биология и здравно образование е реализиран открит урок за всички паралелки, а в заниманията по интереси в областта на природните науки тематиката за здравословното хранене е широко застъпена. В срещата учениците споделят, че са участвали в създаването и издаването на книжка със здравословни рецепти. В два традиционни училищни базара (Великденски и Коледен) е обърнато специално внимание храните да бъдат здравословни. Компетентности, свързани с опазването на околната среда, се изграждат чрез участие в открити уроци в природна среда,

доброволчески акции за почистване и проектно-базирани дейности. Реализиран е ученически проект на тема „Устойчиво използване на природни ресурси“, като по повод Деня на водата учениците са се запознали с концепцията за „Екосистема за вода“. В специално обособено училищно пространство, под ръководството на учител по биология и здравно образование, редовно се засаждат дръвчета, за които учениците полагат грижи. Особено внимание се обръща на възможностите за разделно събиране на отпадъци и участието в инициативи, насочени към опазване на водата като природен ресурс – дейности, които учениците разпознават като важни за формиране на визия за устойчиво развитие. Родителите споделят, че редовно се изработват постери, табла и презентации на екологична тематика, както и че учениците участват в инициативи на Ученическия съвет, свързани с разделното събиране на отпадъци. В часовете на класа, както и в други учебни часове, се провеждат обсъждания на теми, свързани със здравословното хранене. В Годишния план за дейността на училището са включени дейности, насочени към целенасочено формиране и развитие на компетентности и позитивно отношение към спортната култура у учениците. Те участват активно в отбори по волейбол, футбол, лека атлетика и шахмат и постигат високи резултати на училищно, областно, зонално и национално ниво. Родителите придружават децата си по време на състезания и спортни прояви, включително и в инициативата „По стъпките на Таньо войвода“, както и в регионални благотворителни турнири. Те се информират за дейностите чрез сайта на училището и при подаване на декларации за информирано съгласие. Въпреки реализираните дейности, потенциалът за развитие на тези области не е използван напълно – както на равнище планиране, така и по отношение на по-ефективно организиране и реализиране.

Общата подкрепа за личностното развитие на учениците в ПМГ „Св. Климент Охридски“, гр. Силистра, се реализира чрез провеждане на консултации по учебни предмети съгласно утвърден график, с който учениците и техните родители са предварително запознати. При наличие на две слаби оценки по даден предмет, при продължително отсъствие или при установени затруднения в усвояването на учебното съдържание, учителите осигуряват допълнителна подкрепа чрез консултации, провеждани по допълнителен регламентиран график. Учениците споделят, че при тези консултации получават повторно и индивидуализирано обяснение на пропуснати или неразбрани уроци, а за напредналите се предлагат по-сложни и предизвикателни задачи. През учебната 2024/2025 година, след проведено анкетно допитване до учениците за интересите им към извънкласни дейности, са сформирани 12 групи за занимания по интереси с обхванати под 50% от общия брой ученици. Представителните изяви на клубовете по интереси през учебната 2024/2025 година са в различни направления – изяви по повод

патронния празник на училището, участие в общинските първенства по волейбол за юноши и девойки, вътрешноучилищен турнир и блицтурнир по шах, включване в междуучилищно първенство по видео игри (LoL и CS2). Учениците от групите по „Сертифициране за MOS PowerPoint“, „Word“ и „Excel“ са положили успешно своите изпити и са получили официални сертификати, удостоверяващи техните дигитални компетентности. За кариерното ориентиране в часовете на класа редовно се провеждат беседи, включително с представители на различни професионални направления и висши училища: Русенски университет „Ангел Кънчев“, Медицински университет – Варна, Военноморско училище – Варна, Академията на МВР, Тракийски университет – Стара Загора и др. Учениците имат възможност да участват в кариерни форуми, провеждани както в съответните университети, така и на територията на община Силистра. Центърът за кариерно ориентиране и Областният информационен център също предоставят полезни консултации и насоки, подпомагащи информирания избор на професионален път и развитие. Родителите посочват като особено ползотворни срещите с представители на различни университети, Окръжния съд и други административни институции, провеждани в училищна среда, които разясняват специфики на различни професии. Училищният екип целенасочено насърчава успехите и личностното развитие на учениците чрез морални и материални награди, съгласно приетия вътрешен механизъм за награждаване, регламентиран в Правилника за дейността на училището. Повече от 80 ученици са отличени с грамоти, медали и публични признания. Сред отличените се открояват ученици, спечелили медали от математическото състезание „Вергил Крумов“, както и такива с грамоти за отличен успех, високи постижения в национални и областни състезания, участие в инициативи и други значими прояви. Механизмът за награждаване осигурява прозрачност и последователност, като ефективно стимулира активното участие, стремежа към високи резултати и развиване на личностни качества у учениците. За още по-пълноценно обхващане на учениците и стимулиране на личностното им развитие, училището би могло да разшири обхвата на заниманията по интереси, така че да включи над 50% от учениците, като се търси по-широко разнообразие от дейности, отговарящи на техните предпочитания и потенциал.

Наблюдава се висока ефективност на **екипната работа при осигуряване на подкрепа за личностно развитие на учениците**. За организиране и координиране на процеса на осигуряване на подкрепа за личностно развитие на учениците в началото на учебната година със заповед на директора е определен координатор – заместник-директор по учебната дейност. Взаимодействието между педагогическия екип и родителите се осъществява чрез родителски срещи, консултации, дискусии и изготвяне на индивидуални характеристики по учебни

предмети, с цел осигуряване на най-добрите условия за обучение и личностно израстване на учениците. Педагогическите специалисти провеждат периодични срещи, на които се обсъждат въпроси от различно естество, свързани с качеството на образование и набелязване на дейности за активиране на учениците за учения в различни изяви и подкрепа на учениците с изявени дарби. Училището си партнира с външни специалисти, които подкрепят учениците и допринасят за тяхната подготовка в един от клубовете. За още по-всеобхватна подкрепа може да се обмисли въвеждането на регулярна обратна връзка от учениците и родителите относно ефективността на предприетите дейности, с цел непрекъснато усъвършенстване на практиките.

Средните резултати на учениците от националните външни оценявания (НВО) в VII клас по БЕЛ са с тенденция за намаляване – от 71,10 точки през 2021/2022 г., през 70,00 за 2022/2023 г. и 67,35 точки през 2023/2024 г. По математика резултатите са динамични и не може да се определи тенденция – от 59,86 точки през 2021/2022 г., през 50,41 за 2022/2023 г. и 52,06 точки през 2023/2024 г. В X клас по БЕЛ се наблюдава тенденция на увеличение на резултатите – от 58,46 точки през 2021/2022 г., през 59,71 за 2022/2023 г. и 62,49 точки през 2023/2024 г. По математика оценките остават по-ниски и не може да се определи тенденция – от 46,95 точки през 2021/2022 г., през 36,55 за 2022/2023 г. до 54,78 точки през 2023/2024 г. Резултатите от държавния зрелостен изпит (ДЗИ) по български език и литература (БЕЛ) са с устойчива тенденция за повишение – от добър 4,45 през 2021/2022 г., през много добър 4,53 за 2022/2023 г. до много добър 4,86 през 2023/2024 г. Тенденцията за леко понижаване и впоследствие увеличаване на резултатите при втория държавен зрелостен изпит по години от добър 4,37 през 2021/2022 г., през добър 4,35 за 2022/2023 г. до добър 4,44 през 2023/2024 г. се дължи на разнообразието от избори на учебни предмети.

Насоки и препоръки за подобрение

Определят се следните **насоки** за повишаване на качеството на предлаганото образование в област „Образователен процес“:

В рамките на наблюдаваните учебни часове се откроява частично прилагане на подходи, насочени към **активното включване на учениците**. Особено впечатление прави използването на **индивидуализиран и диференциран подход** в някои часове, където учителите адаптират задачите според темпа и възможностите на учениците, предлагат избор на ниво на трудност и осигуряват индивидуална подкрепа. Въпреки това, не се наблюдават систематични усилия в тази посока във всички дисциплини. В някои часове липсва ясно изразена ангажираност и подход, съобразен с индивидуалните нужди, което ограничава възможностите за пълноценно участие и развитие на учениците. Необходимо е по-последователно и целенасочено прилагане на

индивидуализирани стратегии във всички учебни предмети.

Инспектиращият екип прави следните **препоръки** за изпълнение на насоките и за повишаване на качеството на образованието в област „Образователен процес“:

1. Педагогическите специалисти системно да прилагат диференциран и индивидуализиран подход в учебните часове чрез целенасочено адаптиране на учебните задачи съобразно индивидуалните темпове, стилове на учене, потребности и интереси на учениците. Това включва предоставяне на избор между различни нива на сложност на задачите, внедряване на адаптивни инструменти за оценяване, както и използване на технологично базирани платформи, които позволяват персонализиране на образователното съдържание.
2. Директорът да насърчи целенасочен вътрешноинституционален обмен на педагогически практики, като създаде условия за периодични методически срещи, открити уроци, вътрешни обучения и наблюдения с последваща рефлексия. Препоръчва се и изграждането на общност за професионално учене, в която учителите споделят успешни модели за ангажиране на учениците, адаптиране на съдържанието и иновативни подходи за преподаване.
3. **Резултати в област „Управление“**

Резултатите от самооценката на участниците в образователния процес и оценката на инспектиращия екип в област „Управление“ са представени на графика № 3.

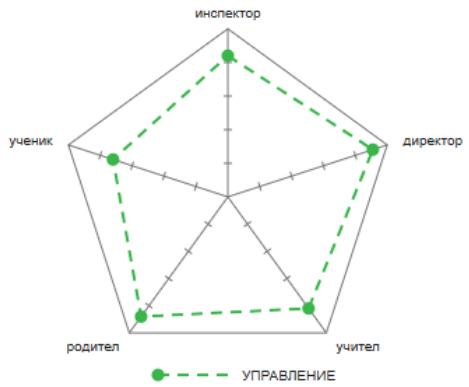

Графика 3

Прегледът на въпросниците показва, че област „Управление“ е оценена най-високо от директора (91%). Педагогическите специалисти са запознати с бюджета на училището и отчетите за неговото изпълнение на заседание на педагогическия съвет и на общи събрания, което е основание да се отчете 100% изпълнение на индикатора, измерващ прозрачното управление на бюджета. Директорът потвърждава, че е изготвен и се прилага механизъм за отчитане на изпълнението на оперативните планове и задачи. Изпълнението се отчита веднъж годишно на ниво план, но без да се посочват причините за неизпълнение и да се набелязват корекционни

дейности. Определени са целите на контролната дейност; планът за контролна дейност е обвързан с резултатите на институцията, цели тяхното повишаване, директорът и/или негов заместник контролират работата на педагогическите специалисти и на непедагогическия персонал, предоставят своевременна обратна връзка и осъществяват последващ контрол. Това се потвърждава и от мнението на педагогическите специалисти (89%) и частично съвпада с мнението на инспектиращия екип – 75%. Педагогическите специалисти оценяват високо (86%) отчитането и анализа на стратегическото управление. Проследяването на тези мерки се реализира периодично и се обсъждат нивото и постиженията. Учениците посочват, че при избора на избираемите, факултативните и предметите от разширената профилирана подготовка учителите са им предоставили списък с учебни предмети, от които имат право да избират. Този индикатор е със 73% степен на изпълнение – най-ниската в отговорите на учениците. Инспектиращият екип отчита най-високо за областта изпълнението на индикаторите, измерващи постигнатите резултати от прозрачното управление на бюджета и осигурените информационно-технологични ресурси за образователния процес.

Оценките на критериите и индикаторите за инспектиране (*в точки*) в област „Управление“ са представени в Таблица № 3.

Таблица № 3

Област „УПРАВЛЕНИЕ“	
Критерии	**Индикатори**
Критерий 1. Стратегическо управление и лидерство 17 точки/от 20	1. Стратегическо управление 3 точки/от 4
	2. Ефективна комуникация в училищната общност за изпълнение на стратегията 3 точки/от 4
	3. Проследяване на резултатите от стратегическото управление и мерките за подобряване на качеството 3 точки/от 4
	4. Лидерство в училищната общност 4 точки/от 4
	5. Проактивност на директора при установяване на партньорства за постигане целите на институцията 4 точки/от 4
Критерий 2. Оперативно управление 9 точки/от 12	1. Организационни структури в институцията за изпълнение на стратегията 3 точки/от 4
	2. Оперативно планиране и организиране на дейността 3 точки/от 4
	3. Автономия и самоуправление на институцията 3 точки/от 4
Критерий 3. Управление на човешките ресурси	1. Политики за управление на човешките ресурси 4 точки/от 4
	2. Ефективност на квалификационната дейност 3 точки/от 4

11 точки/ от 12	3. Оценяване на постигнатите резултати от труда и постиженията на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал 4 точки/от 4
Критерий 4. Управление на финансовите ресурси 13 точки/ от 16	1. Ефективно и целесъобразно разпределение и използване на финансовите ресурси за развитие на училището 4 точки/от 4
	2. Бюджетни средства за подпомагане на равния достъп и подкрепа за личностно развитие 3 точки/от 4
	3. Осигурени допълнителни средства за развитието на училището 3 точки/от 4
	4. Прозрачно управление на бюджета 3 точки/от 4
Критерий 5. Управление на информационно-технологичните ресурси 12 точки/ от 12	1. Осигурени информационно-технологични ресурси за образователния процес 4 точки/от 4
	2. Прилагани информационно-технологични ресурси в образователния процес 4 точки/от 4
	3. Намаляване на административната тежест на педагогическите специалисти 4 точки/от 4

Силни страни

В област „Управление“ Природоматематическа гимназия „Св. Климент Охридски“, гр. Силистра постига най-високи резултати в следните дейности, които гарантират устойчиво развитие и могат да бъдат определени като **силни страни** в работата на училищния екип:

В училището се реализират целенасочени инициативи за **развитие на лидерски и управленски умения** както у педагогическите специалисти, така и у учениците. Това е неразделна част от стратегическия подход на ръководството към изграждане на активна, ангажирана и самоорганизираща се училищна общност, в която всеки член има възможност да поема отговорност и да допринася със своя потенциал. Педагогическите специалисти участват в различни работни групи и екипи, в рамките на които самостоятелно избират ръководители, формулират цели и вземат решения по въпроси, свързани с подобряване на образователния процес, реализиране на проекти, провеждане на вътрешноинституционално обучение и обмен на добри педагогически практики. Учителите активно се включват в училищни комисии с конкретни отговорности, координирани от директора, който изпълнява ролята на фасилитатор, който не само организира, но и вдъхновява. Чрез редовни срещи, оперативки и тематични обсъждания се изгражда устойчива практика на открито и двустранно общуване между ръководството и педагогическия екип. Предложенията на учителите често се прилагат в процеса на планиране, организация и управление. Развитието на лидерски умения е поставено като важен приоритет и по отношение на учениците. Училищният ученически съвет функционира активно, с подкрепата на психолога, който подпомага процесите на екипно взаимодействие. Членовете на

съвета се избират на база лични постижения и проявена ангажираност. Сред реализираните инициативи от ученическия съвет са провеждането на дебати, боядисване на великденски яйца, честване на традиционни празници, както и включване в международната инициатива „Ден на розовата фланелка“, свързана с превенцията на агресията и насилието в училище. Тези събития не само разнообразяват училищния живот, но и създават трайни нагласи за социална ангажираност, взаимно уважение и активно гражданско участие.

Директорът проявява проактивност в поддържането и развиването на партньорства с местния бизнес и различни институции. Тези сътрудничества допринасят пряко за подобряване на образователната среда, повишаване на мотивацията на учениците и насърчаване на ангажираността на общността към нуждите на училището. Благодарение на проявената съпричастност училището реализира съществени подобрения в материално-техническата база и предоставя стимули за личностно и академично развитие на учениците. Особено значима е финансовата подкрепа от изявени възпитаници на гимназията. Чрез учредени стипендии и индивидуални поощрения те активно насърчават високите постижения, социалната ангажираност и личната мотивация на учениците. За организирането и провеждането на Националната олимпиада по биология и здравно образование, на която училището е определено за домакин е получена финансова подкрепа от местни фирми и юридически лица. В институцията функционират две синдикални организации, които участват в организирането, включително за придобиване на професионално-квалификационни степени, организират мероприятия, участват в разработването на Етичния кодекс на училищната общност, Вътрешните правила за работната заплата и други документи. Постигнати са договорености по отношение на колективния трудов договор за по-добри условия на ниво училище.

В училището се прилагат последователни и ефективни **политики за управление на човешките ресурси**, насочени към осигуряване на устойчиво развитие и високо качество на образователния процес. Педагогическата дейност се обезпечава от квалифицирани специалисти, които отговарят на нормативните изисквания за заеманите длъжности, с което се гарантира професионална компетентност и съответствие с образователните стандарти. На щат е назначен психолог, който изпълнява ключова роля в подкрепа на учениците и преподавателите, като оказва съдействие в преодоляването на затруднения и насърчава психо-социалното благополучие в училищната общност. Заместването на отсъстващи учители се осъществява по ясно дефинирани и функциониращи вътрешни процедури, които обезпечават непрекъснатост на образователния процес. Управлението на училището се характеризира с ефикасно разпределение на отговорностите, а директорът активно делегира на широк кръг педагогически специалисти

права и задачи, свързани с реализирането на стратегически училищни проекти и иновации,. Делегирането се извършва въз основа на идентифицирани силни страни, професионални компетентности и интереси на служителите, което способства за повишаване на тяхната ангажираност, информираност и мотивация при участието им в управленските процеси. Училището успешно прилага система за наставничество на новоназначени учители с разработени планове, които се отчитат и с осигурено възнаграждение.

Осигурени са и се прилагат информационно-технологични ресурси, лицензи и абонаменти за дигитално образователно съдържание за образователния процес – 81 стационарни компютри, 125 лаптопа, 5 стереоскопични лаптопа, 9 видеопрожектора, 7 интерактивни дисплея, терминални станции, заряд боксове, 3D принтер, роботи (робот Alpha 1, робот NAO6.0), комплект Arduino Uno и др. Налична и напълно оборудвана STEM среда: 16 микроскопа, 2 бинокулярни лупи, 5 стереоскопични лаптопи zSpace, стерилизатор, водна баня с 4 гнезда, лабораторен инкубатор, лабораторна камина, лабораторни дестилатори, техническа везна, pH метър, лабораторна центрофуга, магнитна бъркалка с колбогрейка и др. Училището разполага с безжична интернет мрежа, с различен достъп на потребителите. Осигурен е достъп до разнообразен образователен и приложен софтуер, който подпомага преподавателската дейност, насърчава интерактивното обучение и развива дигиталните умения на учениците. Учителите и учениците активно използват редица образователни платформи и дигитални ресурси, сред които: Wordwall, Kahoot и Academico – за създаване на интерактивни упражнения и игри; Canva – за визуализация и креативно представяне на учебно съдържание; Magic School – за генериране на ресурси с помощта на изкуствен интелект; Izzi, Mozaik Education и библиотека на Дигитална раница – за достъп до електронни уроци, учебници и образователни видеа; Khan Academy – като допълнителен ресурс за самостоятелно обучение и затвърждаване на знания. Успоредно с това, учениците и преподавателите работят с широк набор от приложен софтуер, който подпомага обучението в различни направления: MS Office – за текстообработка, презентации и анализ на данни; Visual Studio 2022, Visual Studio Code, Mu Editor и Scratch – за програмиране и разработване на софтуер; Geogebra – за визуализация на математически зависимости; GIMP, Inkscape, PhotoScape и Photo Story 3 – за графична обработка и дизайн; OpenShot и Audacity – за обработка на видео и аудио файлове; Dia – за създаване на диаграми и схеми; Notepad++ – като лек и удобен редактор за програмен код; DVDStyler – за създаване на видео дискове. Тази богата цифрова система осигурява съвременна образователна среда, в която учениците могат да развиват умения в областта на информационните технологии, математиката, дизайна, комуникациите и мултимедията. В училището е изграден STEM център с фокус

обучението по природни науки, като в процес на композиране е и втора STEM среда с високотехнологични оборудвани и свързани класни стаи и лаборатории по математика и информатика, зелени технологии и устойчиво развитие и роботика и киберфизични системи.

В училището е осигурено **прозрачно и ефективно управление на бюджета**, като се спазват принципите на отчетност, откритост и участие на всички заинтересовани страни. На интернет страницата на училището са публикувани проектобюджетът за 2024 г., както и отчетите за неговото изпълнение по тримесечия, което гарантира лесен достъп до информация и насърчава общественото доверие. Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал са своевременно информирани относно основните параметри на бюджета, разпределението по дейности и отчетите за реализацията му. Това подпомага ангажираността на екипа и създава усещане за обща отговорност към ресурсите на институцията. Обществеият съвет активно участва в процеса на бюджетно планиране и контрол. Той дава становище по разпределението на средствата, като се отчита приоритетната нужда от обезпечаване на качествения учебен процес, иновации, поддръжка на материалната база и безопасна училищна среда. Съветът също така съгласува отчетите за изпълнението на бюджета, като упражнява ефективен граждански контрол.

Други резултати:

В област „Управление“ ПМГ „Св. Климент Охридски“ – Силистра показва резултати в добра степен на изпълнение по следните индикатори:

Стратегическото управление на институцията се реализира чрез изпълнение на Стратегията за развитие на институцията, разработена за петгодишен период в съответствие с чл. 263, ал. 1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование. Основната цел на този стратегически документ е да очертае ключовите направления за усъвършенстване на гимназията в контекста на съвременното образование. В основата на стратегията стои задълбочен SWOT анализ, който реалистично отразява текущото състояние на училището и служи като база за формулиране на неговата мисия и визия. В съответствие с приетите стратегически приоритети е изготвен и подробен план за действие за учебната 2024/2025 година. Училището има ясно формулирана визия, насочена към устойчиво повишаване на качеството на образованието. В стратегията са заложени и мерки, съобразени със спецификата на институцията. Към стратегията е приложен План за действие за периода 2023 –2028 г. (вместо по години), който съдържа конкретни дейности, срокове, отговорници, индикатори за изпълнение и предвиден финансов ресурс. В изпълнението на дейностите са включени всички ключови участници в училищната общност. В плана не са посочени конкретни стойности на финансовите средства, необходими за

отделните дейности, както и ясни срокове за тяхното изпълнение. Преобладават общи формулировки като „от бюджета, спонсори, проекти“ и „постоянен срок“, което създава необходимост от по-детайлно планиране с цел ефективно проследяване на напредъка.

Резултатите от стратегическото управление на ПМГ „Св. Климент Охридски“ – Силистра **се проследяват** ежегодно чрез изготвяне и приемане на отчет за изпълнението на Стратегията за развитие на училището. За учебната 2023/2024 година е изготвен такъв отчет, който е утвърден с решение на Педагогическия съвет. Няма яснота дали Обществеият съвет е официално запознат с документа, тъй като това е важно за гарантиране на прозрачност и ангажираност на всички заинтересовани страни. Отчетът обхваща изпълнението на дейностите от Плана за действие към Стратегията за развитие за периода 2023 – 2028 г., като се фокусира върху постигнатите резултати по приоритетни направления, цели и конкретни дейности. Данните са базирани на реални постижения – включително годишни резултати на учениците, квалификационна дейност на педагогическия състав и отчетност по национални и международни програми. Отчетът потвърждава, че през учебната 2023/2024 година гимназията е отбелязала напредък по всички основни приоритети, с особено силни резултати в областите на образователните иновации, дигиталната трансформация, патриотичното възпитание и изграждането на приобщаваща училищна среда. Отразена е последователна и целенасочена работа от страна на училищното ръководство и педагогическия екип. Отчетът представя единствено постижения, без анализ на ефективността на дейностите. Не са отбелязани неизпълнени мерки или причините за тяхното частично или пълно неизпълнение. Също така липсват конкретно формулирани области за подобрение и мерки за тяхното преодоляване, което би допринесло за по-ефективно стратегическо планиране в бъдеще. Не е посочено дали настоящият отчет е използван като основа за разработване на плана за действие за следващата учебна 2024/2025 година.

Финансовите ресурси за развитие на училището са ефективно разпределени и използвани по дейности, при общ бюджет на институцията за 2024 година в размер на 2 259 126 лв. Реализираните средства за подобряване на физическата среда са в размер на 15 763 лв. при планирани – 12 993 лв. За осигуряване на дидактически средства, материали, пособия и други са планирани и изразходвани 115 649 лв. По направление библиотечно-информационно обслужване са планирани и реализирани 456 лв.

Екипът за управление успешно осигурява **допълнителни средства за развитието на училището** чрез участие в национални програми (НП), сред които: „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното

образование“, „Оптимизация на вътрешната структура на персонала“, „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“, „Без свободен час“, „Ученически олимпиади и състезания“ и „България – образователни маршрути“, модул 2. Финансират се и дейности по проект BG-RRP-1.015 – „Училищна STEM среда“. Собствените приходи от дарения възлизат на 16 705 лв. и са използвани за подобряване на материалната база, както и за парични награди на ученици и учител. Въпреки положените усилия, потенциалът на училището за по-широко участие в национални и европейски проекти не е напълно реализиран.

В ПМГ „Св. Климент Охридски“ – Силистра функционира мрежа от **организационни структури за изпълнение на стратегията**. Общият брой на създадените общности включва методически обединения, специализирани екипи и комисии, които активно допринасят за подобряване качеството на образователния процес и реализиране на стратегическите приоритети. Сред основните форми на професионални общности са шестте методически обединения, обхващащи ключови учебни направления като български език и литература, математика, информатика и информационни технологии, природни науки, чуждоезиково обучение, обществени науки, гражданско образование и религия, спорт, физическо възпитание, изобразително изкуство и музика. Формирани са и екипи по ключови компетентности: „Европа в ПМГ“, „Роботика и програмиране“, „Биология и здравно образование“, „Химия и опазване на околната среда“ и „Български език и литература“. Методическите обединения се отличават с висока активност и целенасочена работа за повишаване качеството на образователния процес и внедряване на иновации, като всяко от тях провежда между 8 и 11 редовни заседания, на които се разглеждат теми, свързани с планиране на дейности, подготовка и провеждане на олимпиади и състезания, избор на учебници, анализ на резултати и разработване на стратегии за следващата учебна година. Методическите обединения изпълняват специфични дейности според академичната си насоченост, свързани с развитието на комуникативните компетентности, подготовката за ДЗИ, организирането на конкурси и състезания, отбелязван на важни празници, тематични събития и дискусии и др. Професионалните общности работят за обмен на добри практики и взаимна подкрепа, което се отразява в редовните методически срещи, съвместните инициативи с други училища и активната комуникация с родители и общественост. Функционират и специализирани комисии и екипи. В плана за заседания на Педагогическия съвет за учебната 2024/2025 година са подробно отразени неговите нормативно определени правомощия и задължения като колективен орган. Планът обхваща ключови аспекти като учебни резултати, административни процедури, квалификация на персонала, здраве и благополучие на учениците, патриотично възпитание и подготовка за бъдещия прием. Използвани са остарели

понятия като „учебно-възпитателна работа“. Няма заседания на Педагогическия съвет, на които да се обсъжда поведението и дисциплината на учениците, налагане на санкции съгласно чл. 263, ал.1, т.11 от ЗПУО, нито приемане на форми на обучение (чл. 263, ал. 1, т. 4), учебни планове за индивидуална форма на обучение (чл. 263, ал. 1, т. 6, има ученик в индивидуална форма на обучение) или формиране на групи за занимания по интереси (чл. 263, ал.1, т.10). Въпреки че са обсъждани три пъти нивата на усвояване на компетентности от учениците, не са предлагани съвместни мерки между учителите за подобряване на образователните резултати (чл. 263, ал.1, т.16). Приема се и Правилник за вътрешния трудов ред, което е извън правомощията на Педагогическия съвет. Формираните екипи по ключови компетентности са с неясна функция и по-скоро имат временен, формален характер, който не съответства на очакванията за тяхната роля. Липсата на яснота относно задачите и приноса им поставя под въпрос необходимостта от тяхното съществуване в този вид.

Оперативното управление в училището се реализира въз основа на разработени правилници, програми, планове, инструкции и графици, част от които дублират съществуващи регламенти, при което проследяването на реалния ефект от прилагането им остава затруднено. За учебната 2024/2025 година са утвърдени графици за самостоятелна и индивидуална форма на обучение, както и учебни планове, детайлно структурирани според профила на училището. Годишният план е изготвен въз основа на анализ на дейността през предходната учебна година и е изграден върху визията, приоритетите и стратегическите цели на институцията, като включва ясно дефинирани срокове и отговорници за изпълнение. Планирани са конкретни дейности за формиране на социални, граждански и интеркултурни компетентности – участие в училищни ритуали и инициативи, отбелязване на национални празници и традиции, участие в състезания, конкурси и културни прояви, съобразени с визията и ценностите на училището. Наред с това са предвидени и дейности, насочени към формиране на компетентности, свързани със здравословния начин на живот, спортната активност и опазването на околната среда, чрез спортни състезания, кампании и образователни инициативи. Целите в годишния план са представени в различен порядък спрямо приоритетните направления в Стратегията; в Оперативна цел №2, т. 2.2 се позовава на отменен документ („Програма за превенция на тормоза и насилието“), а в Оперативна цел №4, т. 1.2 – на програма, която не е актуализирана или приложена с конкретика.

Училището прилага принципа на **автономия и самоуправление** чрез разработване на правилник за дейността си, определяне на профили, избор на организация, методи и средства на обучение и др. Правилникът за дейността на училището представя цялостно регламентиране на

задълженията и правата на всички участници в образователния процес. Освен това документът очертава структурата на управленската йерархия, както и взаимодействието между Педагогическия съвет, училищното настоятелство и Обществения съвет, което гарантира съгласуваност и прозрачност в управлението. Включени са конкретни текстове, съобразени със спецификата на училището. Въпреки това, има разпоредби, които се нуждаят от редакция: чл. 12, ал. 2 следва да се приведе в съответствие с Кодекса на труда; чл. 14, ал. 5 – да се редактира чрез отпадане на поименното назоваване на отговорниците; чл. 27, ал. 4 – не предвижда ред за провеждане на поправителни сесии за учениците в V–VII клас.

В плана за **квалификационна дейност** за учебната 2024/2025 година са подробно описани целите, формите и етапите на реализиране на квалификационния процес, както и правилата за участие на педагогическите специалисти, механизмите за финансиране, контрол по изпълнението и очакваните резултати. Включените теми във вътрешноинституционалната и продължаващата квалификация са с отчетлива практическа насоченост, като се акцентира върху: разработване на учителско портфолио; използване на инструменти на изкуствения интелект в образованието; теми, свързани с киберсигурността и безопасното използване на интернет; обучения, насочени към подкрепа на новоназначени учители. Планирането на квалификационните дейности е осъществено с участието на директора на училището, педагогически специалисти, председатели на методически обединения, представители на външни обучителни организации и Центъра за кариерно развитие. Контролът върху изпълнението на плана се извършва от директора, като резултатите от реализираните квалификационни дейности се отчитат на годишен педагогически съвет, което осигурява институционална отчетност и проследимост на напредъка. Въпреки високата степен на структурираност, липсва информация за броя академични часове за всяка квалификационна дейност, което затруднява обвързването ѝ с присъждането на квалификационни кредити. Планът не е включен като неразделна част от Годишния план за дейността на училището, а съществува като самостоятелен документ, което създава риск от слаба интеграция на квалификационните цели с останалите стратегически дейности на институцията.

Бюджетни средства за подпомагане на равния достъп и подкрепа за личностно развитие са планирани и реализирани за различни дейности. Планирано и осъществено е финансирането за транспорт на 39 ученици за учебната 2024/2025 година. В сътрудничество с Община Силистра са осигурени различни транспортни схеми, финансирани и по бюджета на общината с 17 965 лв. През учебната 2023/2024 година са отпуснати стипендии за постигнати образователни резултати общо на 251 ученици и за подпомагане на достъпа до образование и

предотвратяване на отпадането на 41 ученици. Със стипендии са подпомогнати седем ученици с трайни увреждания, шестнадесет с един родител. Поощрени са и ученици с изявени дарби. Седем ученици получават стипендии от дарения. За материални награди на учениците (медали, грамоти, флаш памет и други) са усвоени 4 737 лв. колкото са първоначално предвидени.

Насоки и препоръки за подобрение

Определят се следните **насоки** за подобряване на качеството на предоставяното образование в област „Управление“:

В институцията е необходимо да се осигури **ефективна комуникация в училищната общност за изпълнение на стратегията.**

Инспектиращият екип прави следните **препоръки** за изпълнение на насоките и за повишаване на качеството на образованието в област „Управление“:

1. Директорът да инициира и обезпечи създаването на вътрешна институционална комуникационна политика, която да включва регулярни срещи с педагогическия и непедагогическия персонал, използване на електронни бюлетини и визуални информационни средства. Основната цел е постигане на навременно, двупосочно информиране и устойчиво ангажиране на всички членове на училищната общност с институционалните приоритети и стратегически цели.

2. Екипът за управление да създаде работни групи с участие на представители на учителския колектив, учениците, родителската общност и Обществения съвет, структури целящи да осъществяват текущ мониторинг върху изпълнението на училищната стратегия, да осигуряват системна обратна връзка и да допринасят за формулиране на предложения, насочени към оптимизация на управленските и комуникационните процеси.

4. Резултати в област „Институционална среда“

Резултатите от самооценката на участниците в образователния процес и оценката на инспектиращия екип в област „Образователен процес“ са представени на графика № 4.

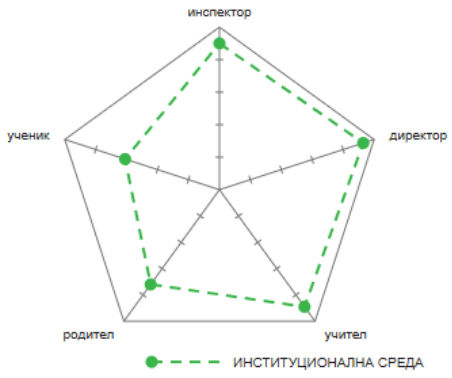

Графика 4

Обобщените резултати за област „Институционална среда“ показват, че тя е най-високо оценена от директора (93% степен на изпълнение), следван от педагогическите специалисти (89%), родителите (72%), учениците (61%). Инспектиращият екип също дава много добра оценка. Педагогическите специалисти високо оценяват ефективността на училищната политика за превенция на тормоза и насилието (87%), както и за осигурените безопасни и здравословни условия на труд, включването в обучения за превенция на професионалните рискове и провежданите инструктажи по безопасност при работа. Учениците високо оценяват възможността да са част от живота на класа и училището, като идват с удоволствие и участват активно в дейностите, както и спокойно, без да се притесняват, да потърсят подкрепа от директора и учителите при реализиране на техни идеи. Родителите дават най-висока оценка за безопасната и здравословна физическа среда, включваща физическа охрана, видеонаблюдение и пропускателен режим, и изразяват висока удовлетвореност от публичността на дейностите в училището, включително популяризирането на успехите на учениците и учителите в социалните мрежи и на интернет страницата на училището, което съвпада и с високата оценка, дадена от инспектиращия екип. Учениците оценяват в ниска степен – 53% – инициативите, свързани с провеждането на открити и/или съвместни учебни часове, като посочват, че това се случва рядко, както и осигурените възможности за провеждане на учебни часове извън училището и участието в съвместни дейности с музеи, библиотеки, читалища и др. Инспектиращият екип оценява в най-висока степен публичността в дейността на училището и приноса на заинтересованите страни за повишаване на качеството на образованието.

Оценките на критериите и индикаторите за инспектиране (*в точки*) в област „Институционална среда“ са представени в Таблица № 4.

Таблица № 4

Област „ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА“	
Критерии	**Индикатори**
Критерий 1. Организационна култура на училището 22 точки/ от 24	1. Управление на промяната за организационно развитие и усъвършенстване 3 точки/от 4
	2. Създадена среда за управление на знанието/ развитие на „учеща организация“ 4 точки/от 4
	3. Изградена позитивна среда в училището 3 точки/от 4
	4. Ефективна училищна политика за превенция на тормоза и насилието 4 точки/от 4
	5. Ефективна училищна политика за предотвратяване на ранното отпадане на учениците от училище 4 точки/от 4
	6. Публичност на дейността на училището 4 точки/от 4

Критерий 2. Ефективно взаимодействие със заинтересованите страни 11 точки/ от 12	1. Създадени условия за подкрепа на взаимодействието между участниците в образователния процес 4 точки/от 4
	2. Създадени условия за ефективно взаимодействие със заинтересованите страни 4 точки/от 4
	3. Принос на заинтересованите страни за повишаване на качеството на образование 3 точки/от 4
Критерий 3. Управление и развитие на физическата среда 9 точки/ от 12	1. Безопасна и здравословна физическа среда 3 точки/от 4
	2. Функционална и поддържана физическа среда 3 точки/от 4
	3. Достъпна и подкрепяща образователна среда 3 точки/от 4
Критерий 4. Библиотечно-информационна осигуреност на образователния процес 8 точки/ от 8	1. Среда и ресурси за библиотечно-информационно обслужване 4 точки/от 4
	2. Прилагане на библиотечните, информационните и учебните ресурси за повишаване на качеството на образование 4 точки/от 4
Критерий 5. Удовлетвореност на участниците в образователния процес 18 точки/ от 20	1. Благополучие на учениците 3 точки/от 4
	2. Училището като желано място от ученика 3 точки/от 4
	3. Успешна личностна и професионална реализация на педагогическите специалисти в училището 4 точки/от 4
	4. Създадени условия в училището за развитието и постиженията на детето/ученика 4 точки/от 4
	5. Качество на предоставяното образование 4 точки/от 4

Силни страни

В област „Институционална среда“ Природоматематическа гимназия „Св. Климент Охридски“, гр. Силистра постига най-високи резултати в следните дейности, които гарантират неговото устойчиво развитие и могат да бъдат определени като **силни страни** в работата на училищния екип:

В ПМГ „Св. Климент Охридски“ – Силистра е създадена устойчива и стимулираща среда за **управление на знанието**, която съдейства за формирането и **развитието на училището като „учеща организация“**. Този процес се реализира чрез прилагане на иновативни педагогически практики, които обхващат както образователния процес, така и вътрешноинституционалното професионално развитие на педагогическите специалисти. В основата на подхода стоят интегрираното обучение, интердисциплинарните връзки и проектно-базираното учене, които се използват системно с цел формиране на функционални умения, критическо мислене и междупредметна свързаност. Пример за такава практика са провежданите открити и съвместни

уроци, в които се съчетават различни учебни дисциплини – по български език и литература в IX клас на тема „Публично изказване по житейски проблеми с изкуствения интелект“; по литература и история с акцент върху работа с изкуствен интелект. Провеждани са и STEM уроци, които комбинират биология и здравно образование с история и цивилизации, математика с история и цивилизации, география и икономика с физика и астрономия по теми като „Алтернативни енергийни източници“. В същия дух са и уроците „Пътешествие“ по география и икономика и български език и литература и „Посрещане на гости от Азия“ (информационни технологии и география и икономика), които демонстрират търсена интеграция между хуманитарни и природни науки. Особено място заемат иновативните практики в STEM центъра, където са реализирани уроци като „Доказване на въглехидрати, белтъци и мазнини в хранителни продукти“, „Черното злато“, „Минути за химия“ и „Здравословно хранене“, съчетаващи химия и опазване на околната среда и биология и екологично образование. Проектно-базираният подход намира израз и в инициативи като „Да открием съкровището“, реализирана с краеведски и природонаучен фокус в V и X клас, както и в ролеви игри, като „Театърът – лукс или необходимост?“, „Посрещаме гости от Азия“ и „Ученическа туристическа борса“, чрез които се обобщават и прилагат знания от различни области. Наред с това училището интегрира новите технологии в учебния процес, като организира обучения и уроци, посветени на изкуствения интелект – например съвместен урок по български език и история в VII клас, демонстриращ възможностите за ефективно използване на изкуствения интелект в хуманитарното образование. В часовете по профилирана подготовка по английски език в XI клас темата „Приятелството като отговорност“ върху произведението „За мишките и хората“ е разгледана чрез технологии и литературен анализ. В същия контекст е и урокът по компютърна графика на тема „Безопасен интернет – защити себе си онлайн“, реализиран от ученици от XI клас с цел обучение на седмокласници чрез интерактивни и ангажиращи методи. Взаимното учене между педагогическите специалисти в училището се осъществява активно чрез сътрудничество, професионален обмен и колегиална подкрепа. Споделят опит от участия в квалификационни курсове, конференции и международни инициативи – панаир във Виена по покана на бивша ученичка, както и съвместна дейност в рамките на инициативата „Посланици на Европейския парламент“ в с. Главиница, резултираща във филм за важността на ученическото гласуване. Обменят се ресурси и с други институции, като СУ „Яне Сандански“ – гр. Гоце Делчев, с които реализира съвместни граждански и културни инициативи, включително участие в благотворителни концерти. Създадената организация за споделяне на ресурси и мултиплициране на добри практики се подпомага от наличието на училищен „облак“, в който се съхраняват и

разпространяват разработени материали, уроци и образователни ресурси. Това създава условия за ефективно вътрешноучилищно взаимодействие, професионално развитие и устойчиво усвояване на иновации в педагогическата дейност. Всичкио това потвърждават, че училището развива култура на споделено знание, сътрудничество и непрекъснато усъвършенстване, характерни за една съвременна учеща организация.

Училището реализира последователна политика за привличане на **заинтересовани страни и разширяване на техния принос към развитието на институцията**. Партньорствата са насочени към подобряване на образователната среда, повишаване на качеството на учебния процес и осигуряване на по-добри възможности за учениците в контекста на профилираната им подготовка. ПМГ „Св. Климент Охридски“ – Силистра поддържа взаимодействие с широка мрежа от институции, организации и общности, които обогатяват образователната среда, стимулират личностното развитие на учениците: Общински съвет – Силистра (финансова подкрепа за участие в международни състезания по ИТ); Община Силистра (организиране и участие в образователни, културни и международни инициативи, включително „Панорама на образованието“); Център за кариерно ориентиране – Силистра (тренинги за учители, дигитална платформа за кариерна информираност); Русенски университет „Ангел Кънчев“ – Филиал Силистра (провеждане на педагогически практики); Църковно настоятелство при храм „Св. св. Първовърховни апостоли Петър и Павел“ (традиционно спонсорство на математическото състезание „Вергил Крумов“); Превантивен информационен център – Силистра (проект „Кодово име живот“ – превенция на рисково поведение); Асоциация на Кеймбридж училищата в България (достъп до международни образователни ресурси и събития); Фондация „Америка за България“ (подкрепа за иновативни и предприемачески образователни инициативи); Окръжна прокуратура – Силистра (образователна програма за правна култура и гражданско участие); Районно управление на МВР – Силистра (обучения по пътна безопасност и превенция на вредни навици); Регионална здравна инспекция – Силистра (инициативи по здравно образование и доброволчество); Български червен кръст (участие на ученици като доброволци, обучения по първа помощ и хуманитарни дейности); Стопански факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ (сертифициране по Microsoft програми, повишаване на дигиталната грамотност); Регионална библиотека „Партений Павлович“ – Силистра (провеждане на изнесени уроци и проектно-базирано обучение); Волейболен клуб „Доростол“ (спортно сътрудничество, насърчаване на младежкото развитие и гражданската ангажираност); Баскетболен клуб „Доростол“ (съвместни спортни инициативи, ползване на училищната база, развитие на лидерски и социални умения чрез спорта); Театрално студио „Артистик“ (развитие на емоционална интелигентност, културна

и речева компетентност чрез театрално изкуство). Тези партньорства създават цялостна образователна среда, в която учениците не само придобиват знания, но и развиват социални, емоционални и практически умения, необходими за личностно и професионално развитие в съвременния свят. Това отразява активната роля на гимназията в изграждането на партньорска мрежа, която съчетава образователната мисия с реалния обществен и културен контекст, като по този начин допринася за цялостното развитие на учениците и за укрепване на връзките с местната общност.

В рамките на училищната **политика за предотвратяване на тормоза и насилието** се реализират редица инициативи, насочени към изграждане на подкрепяща и толерантна учебна среда за всички ученици. През учебната 2024/2025 година в гимназията са реализирани редица целенасочени дейности за превенция на тормоза и насилието в училищната среда. Основна роля в този процес изиграва образователната кампания „Седмица на толерантността“, която включва изложба с ученически постери, дискусии в класните стаи, както и интерактивни работилници, водени от психолога в сътрудничество с представители на Ученическия съвет. Тематичният фокус е поставен върху разрешаване на конфликти, развиване на емпатия и умения за работа в екип. В кампанията са участвали над 70% от учениците, всички класни ръководители, психолога и голяма част от родителите чрез ангажиране в последващи срещи и консултации. В рамките на годината са наложени санкции общо на 38 ученици, които са включени в мерки за обща подкрепа. Провеждат се консултации с психолога по поведенчески и социални теми. Системният подход към превенцията на насилието, съчетан с активното участие на всички заинтересовани страни – ученици, учители и родители – доказва ефективността на прилаганите интервенции и допринася за изграждането на по-сигурна, подкрепяща и толерантна училищна среда.

Училището прилага последователна и интегрирана **политика за превенция на ранното отпадане**, основана на тясно сътрудничество между училищния екип, психологът и родителите. Основен акцент се поставя върху ранното разпознаване на рисковите фактори и осигуряването на навременна подкрепа. В тази връзка се провеждат редовни срещи и индивидуални разговори с ученици и родители, а екипът по обхват активно идентифицира и наблюдава ученици в риск. През изминалата учебна година не са установени случаи на ученици, застрашени от отпадане, като подобна тенденция се наблюдава и в предходните и настоящата години. Не са регистрирани отпаднали ученици. Това е резултат от ефективните превантивни действия, както и от ангажираността на целия училищен екип, грижата за всеки ученик и изграждането на училищна среда, която насърчава развитието, мотивацията и принадлежността.

В образователната институция се полагат системни и целенасочени усилия за изграждане

на **позитивна, сигурна и подкрепяща училищна среда**. Това се реализира чрез ясно регламентирано дежурство на педагогическите специалисти по утвърден график, както и чрез участие на ученици в дежурства по кабинетите. Утвърдените училищни ритуали – тържественото откриване на учебната година, изпращането на абитуриентите и отбелязването на патронния празник – спомагат за утвърждаване на училищната идентичност и предаване на ценности. В училището функционира ефективна система за превенция и справяне с конфликти. Регистрирани случаи на насилие липсват, а работата в тази посока е неотменна част от училищната политика. Теми, свързани с управление на конфликти и превенция на тормоз, се разглеждат както в учебните часове, така и в допълнителни инициативи, включително дискусии с външни лектори и експерти. Акцентът пада върху разпознаване на ранни признаци на конфликт и предприемане на адекватни превантивни действия. В повечето класни стаи и кабинети на видно място са разположени правила за поведение – ясни и разбираеми за учениците, които се спазват и насърчават добри взаимоотношения. Формирана е училищна култура, в която водещи принципи са безопасността, отговорността и етичността. Всички тези действия в своята цялост изграждат училищна среда, в която учениците се чувстват приети, подкрепени и мотивирани за учене, развитие и личностно израстване.

В ПМГ „Св. Климент Охридски“ – гр. Силистра е създадена **достъпна и подкрепяща образователна среда**, отговаряща на съвременните стандарти за приобщаващо образование. Инфраструктурата на училището е адаптирана към нуждите на лица с физически затруднения чрез изградени рампи за вход и изход, както и специално оборудвано санитарно помещение, достъпно на първия етаж на сградата. Наред с физическата достъпност, училището осигурява широк достъп до модерни дигитални ресурси. Педагогическият екип е добре подготвен да работи с разнообразни цифрови инструменти и редовно преминава обучения, насочени към прилагането на съвременни технологии в подкрепа на ученето и личностното развитие на всеки ученик. Училището прилага устойчиви стратегии за изграждане на позитивна училищна среда, която насърчава включването, сътрудничеството и взаимната подкрепа между всички участници в образователния процес. Благодарение на тези условия, гимназията се утвърждава като модерна и приобщаваща образователна институция, в която всеки ученик има възможност да се развива пълноценно според своите способности и интереси.

Библиотечно-информационната осигуреност получава много добра оценка. Библиотеката на гимназията разполага с основно помещение и хранилище, в които се съхранява богат и разнообразен фонд от над 14 000 тома художествена литература, учебници, учебни помагала, енциклопедии, както и специализирани издания за профилирана подготовка. Назначен

е библиотекар, който активно обслужва учениците и осигурява бърз и лесен достъп до наличната информация. В различни части на училището са обособени кътове за четене, които предлагат подходяща среда както за самостоятелна работа, така и за екипни занимания. В някои учебни кабинети, зони за отдих и в STEM центъра са изградени тематични библиотечни кътове. Организирани са редица инициативи, насочени към насърчаване на интереса към книгата и четенето сред учениците: Ден на четенето, при който ученици от различни класове представят откъси от любими книги; Литературна работилница в парка, съчетаваща творческо писане и четене в отворена, вдъхновяваща среда, с активно участие на ученици и учители; Ден на книгата, в рамките на който учениците взимат книги от училищната библиотека, четат ги и участват в дискусии, като споделят впечатления и лични интерпретации. Тези дейности обогатяват образователната среда, развиват езиковите и комуникативните умения на учениците, както и тяхната културна грамотност.

Институцията демонстрира високо ниво на **публичност и прозрачност** в своята дейност, като последователно популяризира успехите и инициативите на училището. Новини за училищни събития, ученически изяви и постижения се публикуват своевременно както на официалния уебсайт на гимназията, така и в активните ѝ профили в социалната мрежа Facebook. Тези платформи предоставят богата, актуална и достъпна информация за реализираните дейности, като ангажират не само участниците в образователния процес, но и по-широката общественост. Уебсайтът на училището съдържа всички необходими графици, седмични разписания и информация за дневния режим, което значително улеснява информираността на учениците, родителите и педагогическите специалисти. В сградата на училището допълнителна информация се предоставя чрез ясно обозначени информационни табла, разположени в коридорите, както и чрез електронно информационно табло при входа. На видими и леснодостъпни места са изложени графици за консултации между ученици и преподаватели, разписания за предстоящите изпити (НВО и ДЗИ) за учебната 2024/2025 година, графици за дежурства, както и други значими документи, касаещи училищния живот. Инициативите на институцията често получават медийно отразяване, което допринася за утвърждаването на позитивен обществен образ на училището. В комуникацията с родителската общност активно се използват и социални мрежи Viber и Messenger, чрез които се разпространяват актуални съобщения, новини и важна информация. Ежегодно училището организира тематичен Ден на отворените врати, посветен на представянето на училището пред обществеността. Събитието събира официални гости, родители, учители и ученици от основните училища в областта. По традиция е проведена и литературната работилница под надслов „Пътуване през

въображението“, в която млади творци създават свои светове чрез силата на словото. Те черпят вдъхновение от теми като „Моето име“ и използват техники като фантазиен бином, за да развият своята креативност и езикова култура.

В училището са създадени благоприятни условия за **подкрепа и насърчаване на ефективното взаимодействие между всички участници в образователния процес** – педагогически специалисти, ученици и родители. Утвърдените добри практики на сътрудничество допринасят за изграждането на среда, характеризираща се с доверие, откритост и взаимна подкрепа. Регулярно провежданите педагогически консултации създават възможности за професионален обмен, споделяне на добри практики, съвместно обсъждане на конкретни казуси и търсене на ефективни решения в подкрепа на учениците. Добре оборудваната учителска стая, както и допълнителните кабинети, предназначени за различни методически направления, осигуряват функционална и спокойна среда за индивидуална и екипна работа. Комуникацията с родителите е изградена върху принципите на навременност, прозрачност и достъпност. Тя се осъществява чрез електронния дневник, специално създадени групи в дигитална среда (като платформи за съобщения и социални мрежи), както и чрез провеждане на редовни родителски срещи и индивидуални консултации, когато е необходимо. Допълнително предимство е създаденото общо облачно пространство, което позволява лесен и организиран обмен на образователни ресурси между педагогическите специалисти.

В самооценката във въпросника директорът е оценил с най-висока степен (100%) **качеството на предоставяното образование**. Според него споделената визия е отразена както в учебните планове, така и в учебните програми. Училищният екип работи в сътрудничество, за да осигури пълноценен образователен процес за всички ученици, като планира на индивидуално и институционално ниво обучение, насочено към ефективни практики на преподаване, учене, методи за оценяване и предоставяне на обратна връзка към всеки ученик. Освен това се поддържа активно сътрудничество с родителите, външни специалисти и представители на различни институции в отговор на индивидуалните потребности на учениците.

Други резултати:

В област „Институционална среда“ Природоматематическа гимназия „Св. Климент Охридски“, гр. Силистра показва резултати в добра степен на изпълнение по следните индикатори:

През последните години училището успешно реализира **инициативи за промяна и развитие**, насочени към подобряване на физическата среда и качеството на образователния процес. Сред най-съществените постижения в тази посока се открояват изграждането на два

високотехнологични STEM центъра, които осигуряват съвременна база за провеждане на интердисциплинарно, практико-приложно и изследователско обучение в синхрон с европейските и национални приоритети в образованието. Наред с това, модернизацията на училищната материална база, включително подмяна на обзавеждането и интеграцията на съвременни дигитални технологии и оборудване в учебния процес, създава предпоставки за изграждане на иновативна, интерактивна и ангажираща учебна среда, която отговаря на потребностите и очакванията на учениците от XXI век. Въвеждането на съвременни методически средства, включително използване на платформи за електронно обучение, визуализация на сложни научни процеси и симулационни модели, допълнително обогатява образователния процес и го прави по-достъпен, мотивиращ и адаптиран към различните стилове на учене. Наред с постигнатото, обаче, съществува обоснована необходимост от надграждане на комуникационната стратегия по отношение на въведените промени и тяхното въздействие върху качеството на образованието. По-целенасочено и ефективно ангажиране на всички заинтересовани страни – включително родителската общност – чрез прозрачна и двупосочна комуникация, информационни кампании и активно участие в училищни инициативи, би допринесло за изграждане на доверие, съпричастност и съвместна отговорност в процеса на трансформация. Така ще се създаде устойчива подкрепяща среда, в която въведените иновации не само се имплементират, но и се превръщат в трайна част от културата на училището, с дългосрочен принос към повишаване на образователните резултати, личностното развитие на учениците и цялостното институционално усъвършенстване.

В училището са създадени добри условия за **управление и развитие на физическата среда**, която играе важна роля в подкрепа на цялостния образователен процес. Обособени са тематични кътове и организирани коридорни пространства, които допринасят за по-естетична и функционална училищна среда. Създаден и училищен музей с колекция от експонати, свързани с историята на гимназията. Ръководството на училището полага целенасочени усилия за поддържане и обновяване на физическата среда. Повечето класни стаи, включително специализираните кабинети и тези за профилирана подготовка, са модернизирани с ново оборудване и ремонтирани, което създава условия за качествено и съвременно обучение. Училището разполага с видеонаблюдение и добре организиран пропускателен режим. Назначен е медицински специалист на пълно работно време, сервизните помещения са изцяло реновирани, поддържани в отлична хигиена. Зоната за хранене към момента на инспекцията е в ремонт. Училището разполага със спортни зони на открито в добро състояние, включително фитнес на открито и закрито, както и модерно игрище за мини футбол. Осигурена е и възможност за учене

в природна среда – в добре озеленено и поддържано пространство, създадено и поддържано съвместно от учителя по биология и здравно образование и ученици. Физкултурният салон на училището се нуждае от основен ремонт, за да отговори в пълна степен на нуждите на обучаемите и съвременните стандарти за физическо възпитание и спорт.

На базата на събраните количествени и качествени данни от анкетите и срещите с участниците в образователния процес може да се направи обоснован извод, че в институцията са създадени благоприятни условия за утвърждаване на **училището като желано и предпочитано място за учениците.** Индикаторът, измерващ удовлетвореността на учениците от училищната среда е резултат 69% степен на изпълнение. Учениците оценяват, че условията, които училището предоставя, са съзнателно ориентирани към подкрепа на тяхното развитие – както в академичен, така и в емоционален и социален аспект. Отразената в анкетата степен на удовлетвореност от 75% във връзка с индикатора за благополучие потвърждава устойчивата ангажираност на институцията към изграждане на позитивна и подкрепяща среда за развитие. Педагогическите специалисти също демонстрират висока степен на удовлетвореност от условията, създадени за тяхната личностна и професионална реализация, като постигнатият резултат от 90% в анкетата и 100% в срещата с тях свидетелства за наличие на утвърдена практика за подкрепа на професионалното развитие и стабилност в работната среда. Въпреки положителните резултати, не се установява наличие на последователна и системна практика за редовно проучване на благополучието и удовлетвореността на всички страни в образователния процес – ученици, родители и учители. Анализът на резултатите сочи постигане на 66% до 75% по съответните индикатори, което насочва към необходимост от надграждане на вътрешноинституционалните механизми за събиране на обратна връзка, анализ на резултатите и включване на участниците в процеса на вземане на решения чрез възможности за предложения и съвместно обсъждане. Подобна стъпка би повишила доверието, ефективността на мерките и устойчивостта на постигнатите резултати в дългосрочен план.

Насоки и препоръки за подобрение

Определят се следните **насоки** за подобрение на качеството на предлаганото образование в област „Институционална среда“:

Настоящият **Етичен кодекс на училищната общност** е фокусиран предимно върху регламентиране на етичните норми и принципи във взаимоотношенията с децата, като остава ограничен в обхвата си по отношение на взаимодействията между всички участници в образователната среда – учители, ръководство, ученици, родители и помощен персонал. Липсата на ясно формулирани права, отговорности и механизми за разрешаване на етични казуси за всяка

група от училищната общност затруднява изграждането на единна култура на етичност и взаимно уважение. Разработването на по-детайлен и всеобхватен етичен кодекс, съобразен със съвременните предизвикателства и специфичния контекст на училището, би допринесло значително за укрепване на доверието, справедливото третиране на всички страни и поддържането на високи професионални и морални стандарти. Такъв документ следва да отразява както универсални ценности като честност, уважение, отговорност и сътрудничество, така и конкретни механизми за превенция и управление на конфликти, насърчаване на диалог и етична ангажираност. Интегрирането му в ежедневните практики на училището ще допринесе за създаването на още по-прозрачна, справедлива и подкрепяща образователна среда, в която всеки участник се чувства ценен и защитен.

Инспектиращият екип прави следните **препоръки** за изпълнение на насоките и за повишаване на качеството на образованието в област „Институционална среда“:

1. Директорът да организира актуализация на Етичния кодекс на училищната общност, като се определят права и задължения на учители, ученици и родители спрямо спецификата на училището.

5. Възможностите за развитие на институцията

Инспектиращият екип оценява, че училището ще постигне съществено подобрение в качеството на образователния процес, ако съсредоточи усилията си в следните приоритетни области:

- Системно и устойчиво прилагане на индивидуализирани и диференцирани подходи във всички учебни предмети. За да се гарантира равен достъп до качествено образование и пълноценно участие, е необходимо по-целенасочено въвеждане на персонализирани стратегии. Това включва предоставяне на избор в учебните дейности, използване на адаптивни инструменти за оценяване и интегриране на технологии, които подпомагат индивидуалния напредък на всеки ученик.
- Засилване на активното ангажиране на учениците чрез иновативни и интерактивни методи на преподаване. Училището следва да разшири прилагането на съвременни педагогически модели, които насърчават сътрудничеството, критичното мислене и креативността – като проектно-базирано обучение, казуси, ролеви игри и решаване на реални проблеми. Структурирането на съдържанието около практически значими теми и задачи, изискващи изследване и представяне, създава възможности за задълбочено учене и по-висока мотивация сред учениците.

Екипът на Природоматематическа гимназия „Св. Климент Охридски“ – гр. Силистра демонстрира високо ниво на професионализъм, последователност и ангажираност към изграждане на научно ориентирана и иновативна образователна среда, център на която е грижата за развитието на учениците. Училището създава условия за задълбочено усвояване на знания в областта на природните науки, математиката и информационните технологии, като развива аналитично мислене, изследователски умения и способност за аргументирани решения.

Ръководител на инспектиращия екип: проф. д-р Николай Цанков, д. н.

Координатор на инспектиращия екип: Румяна Белчева – държавен инспектор в дирекция „Инспектиране“, НИО

6/18/2025

X Румяна Белчева

Румяна Белчева
държавен инспектор в НИО
Signed by: Rumyana Parvanova Belcheva